

25. Marketing v CR

Marketing – market = trh = práce s trhem

Vznikl v USA počátkem 20. století, v období, kdy se trh prodávajícího mění na trh kupujícího z důvodu odbytových potíží a relativního přebytku zboží.

Je to jedna z koncepcí managementu – využívá metod nástrojů managementu a zároveň si vytváří své vlastní nástroje.

Definice

- má asi 200 definic
- 1) je to soubor nástrojů, které vedou k úspěšnosti na trhu
- je to aktivita, která má dopomoci k tomu, aby bylo správné zboží, nabídnuto správným zákazníkům, ve správném čase, na správném místě, za správné ceny
- cílem podnikání firem je maximalizace zisku
- někdy může stát zisk v pozadí a podnik plní mimoziskové cíle

Charakteristické znaky marketingu

- je uplatňován ve všech oborech činnosti
- musí být uplatňován ve všech organizacích bez ohledu na jejich velikost, pokud chtějí uspět na trhu
- není záležitostí jen vrcholového řízení, ale všech pracovníků, k tomu musí být neustále vedeni a školeni aby mohli podávat informace zákazníkovi
- nelze jej reprodukovat pouze na spolupráci s reklamní agenturou
- musí se přizpůsobovat změnám trhu, spolu s tržními změnami se mění marketingové strategie i nástroje

Cíl firem (marketingového řízení)

- správně rozpoznat a určit potřeby cílového trhu (zákazníků) a tyto potřeby uspokojit lépe a rychleji než konkurence

Vývoj marketingu

- 1) výrobní etapa – maximalizovat výrobu, zajistit co největší distribuci
- 2) výrobní etapa – důraz na kvalitu a inovaci výrobků
- 3) prodejní etapa – není důležité co ale jak nabídneme, hledání nových prodejních cest
- 4) marketingová koncepce – výchozím bodem je trh, dříve než je zboží vyrobeno a prodáno, jsou analyzovány potřeby zákazníků, snaha o nacházení dalších potřeb zákazníka, vychází z tvrzení že marketing je výroba předem prodaného zboží
- 5) společenská etapa – vychází z faktu, že kromě individuálních potřeb existují potřeby společenské, které jsou individuálním nadřazené. Vychází z ekologického myšlení

Mezinárodní marketing

- ekonomické a společenské vztahy současného světa jsou vzájemně propojeny
- to si vyžaduje poznat zahraniční trhy, nabídku, poptávku, konkurenci

Metamarketing

- využívání marketingu v oblasti neplacených služeb, neziskových a neobchodních organizací
- úkolem je získat veřejnost pro dobrou věc

Charakteristické znaky služeb CR

Zbožím na trhu CR jsou turistické služby. Jedná se o služby osobní – jsou ovlivňovány hlavně lidmi a způsobem jejich spolupráce. V CR se používají speciální marketingové nástroje.

- mají nehmotný charakter
- jsou místně i časově vázané – vyrábí i spotřebovávají se na 1 místě
- jsou pomíjivé
- mají obrácené distribuční cesty – zákazník přichází za službou
- jsou vázané na poskytovatele

Trh CR

Je potřeba dobře poznat činitele, které ovlivňují trh

Činitele vnější

- ekonomické prostředí
- konkurence
- dodavatelé
- zákazníci
- sociálnědemografické faktory
- technologické a technické podmínky
- právní a legislativní podmínky
- politické vlivy
- sociální a kulturní prostředí

Činitele vnitřní

- finanční zdroje podniku
- technologické vybavení
- lidské zdroje
- úroveň řízení
- image a goodwill podniku

K získání přehledu o tom, v jakém postavení se podnik na trhu CR nachází se používá nejčastěji SWOT analýza:

S(strengths) – silné stránky – v čem je lepší konkurence

W(weaknesses) – slabé stránky

O(opportunities) – příležitosti

T (threats) – hrozby – nepříznivé faktory trhu

Taktika

- 1) posilovat silné stránky
- 2) využívat příležitosti
- 3) odstraňovat slabiny
- 4) bránit se hrozícímu nebezpečí

Spotřební chování zákazníka

Představuje chování zákazníka při výběru, nákupu a konzumaci zboží. Faktory, které ovlivňují spotřební chování patří:

- 1) potřeby, přání motivace
- 2) vnímání
- 3) poznávání

- 4) osobnost
- 5) životní styl
- 6) sebeúcta apod.

Nejdůležitějším faktorem, který ovlivňuje spotřební chování jsou potřeby.

Maslowova hierarchie potřeb:

- a) fyziologické potřeby
- b) potřeby bezpečí jistoty
- c) společenské potřeby
- d) potřeby společenského uznání a jistoty
- e) potřeby seberealizace

Pro CR jsou specifické tyto potřeby

- 1) klidu, relaxace, obnovy fyzických a duševních sil
- 2) potřeba změny prostředí
- 3) potřeba změny životního stylu
- 4) potřeba komunikace a společenského kontaktu
- 5) potřeba poznávání

Pro CR jsou typické tyto motivace, které vedou lidi k cestování

- 1) prázdniny a dovolená
- 2) cestování za obchodem
- 3) cestování za zdravím
- 4) návštěva příbuzných a známých
- 5) náboženské motivy
- 6) ekonomické výhody
- 7) vzdělávání
- 8) sport a jiné aktivity

Segmentace trhu

Znamená rozdělení trhu CR na menší části – cílové skupiny – trhy, jsou tvořeny menšími skupinami zákazníků, kteří mají společné charakteristiky. Musíme si stanovit kritéria, dle kterých budeme členit.

Nejčastější členění

- a) podle demografických faktorů – věk, pohlaví, rodinný stav
- b) podle psychologických faktorů – zájmy
- c) podle ekonomické situace – podnikatelé, mládež, důchodci
- d) podle chování zákazníka – věrnost značce
- e) podle výhod, které zákazníci užívají
- f) podle regionálních faktorů

Marketingové řízení

Základem pro řízení je marketingový plán, který se skládá z těchto hlavních částí:

1. smyslu a charakteru podnikání
2. cílové trhy, čeho chce dosáhnout, včetně termínu do kdy
3. stanovení jaké nástroje zvolí, určení chování vůči konkurenci
4. sepsat jednotlivé kroky
5. kontrola plnění plánu

Marketingový mix v CR – tzv. 8p

1. product
2. price
3. promotion
4. place
5. people
6. partnership
7. packaging
8. programming

Obvykle tyto nástroje používáme společně.

PRODUKT - SLUŽBA

Služby mohou poskytovat:

1. dodavatelé – producenti, hotel, dopravní společnost...
2. zprostředkovatelé – CK, CA
3. jiné organizace – obecní úřad...

V rámci konkurenčního boje dochází mezi poskytovateli služeb k:

1. horizontální integraci – rozšíření postavení na trhu
2. vertikální integraci – rozšiřují předmět své činnosti

Každý produkt má svoji fázi

1. zavádění – ukončen vývoj, produkt je uváděn na trh, poptávka je nulová, náklady na podporu vysoké
2. růst – obrát a zisk malé, vysoké náklady na podporu prodeje
3. dospělost – služba se zavedla, roste zisk a tržby
4. nasycenost – dosáhla vrcholu začíná ztrácet pozici
5. útlum – obrát klesá, stažení z trhu

Existují nástroje na prodloužení stavu nasycenosti a oddálit pokles:

1. snížení cen
2. zvýšení podpory prodeje
3. inovace produktu
4. zvýšení užitné hodnoty produktu
5. hledání dalších trhů

Základní požadavky zákazníka na služby CR

1. dostupnost
2. pružnost a vnímavost k jeho potřebám
3. kvalita
4. dostatek informací
5. přístupná cena
6. pověst a image
7. módnost
8. hodnota

CENA

- peněžní ekvivalent hodnoty služby, pro většinu zákazníků hraje rozhodující roli, musí být stanovena tak, aby služby odpovídali požadované ceně

Cena je ovlivňována mnoha faktory

1. náklady
2. cíle firmy
3. reklama
4. osobní prodej
5. prodejní propagace – soutěže
6. vztahy s veřejností
7. postavením společnosti na trhu
8. velikostí poptávky
9. konkurencí
10. sezónností
11. státními zásahy – DPH, pojištění

Součástí tvorby ceny je i systém slevových taktik

1. dle způsobu placení
2. množstevní
3. zaměstnanecké
4. obchodní – pro obchodní partnery
5. sezónní
6. časové – last minute
7. slevy obsazenosti
8. věkové
9. klubové a členské
10. pro časté zákazníky
11. příležitostní – Valentýn

PODPORA PRODEJE

2-6% obratu, začínající firmy až 20% očekávaného obratu

- samostatní pracovníci firmy
- specializovaná firma

Cílem je ovlivnit zákazníka v jednotlivých fázích nákupního procesu

1. stádium nákupního procesu – cíl propagace
2. vědom potřeb, hledání informací – informovat
3. vyhodnocení možností, koupě – přesvědčovat
4. postnákupní hodnocení, osvojení produktu – připomínat

Formy propagace

Jobbing – prosazování zákonů

Sponzoring

Organizování společenských akcí

Interní reklama – v místě prodeje, reklamní letáky, informační tabule

Direkt marketing – roznáška, poštovní zásilky, telemarketing

DISTRIBUCE

Existuje 5 nejdůležitějších zprostředkovatelů služeb:

1. CK
2. CA
3. Asociace CK

4. Organizátoři zájezdů
5. Organizátoři konferencí a mítinků

PEOPLE A PARTNER SHIP

Požadavky na pracovníky v CR

- slušnost
- odbornost
- ochota
- empatie
- důvěryhodnost
- komunikativnost
- zodpovědnost
- spolehlivost

Úkolem firem CR je školit pracovníky, vhodně odměňovat, motivovat

Spolupráce – akce CR jsou výsledkem dílčích činností více dodavatelů, nutnost vzájemného sladění, musí od uklízečky po ředitele

PACKAGING A PROGRAMMING

Package

- vytváření balíčků služeb prodáváných za jednotnou cenu, zákazník balíček získá levněji, než kdyby si jednotlivé služby kupoval zvlášť, zajišťuje mu to i určitou kvalitu
  - balíček je předem vyzkoušený

Programování

- dát akci náplň, je pak lákavější, lépe se prodává